

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 22P/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203991
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223203991.1

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. N., narodené XX.XX.XXXX, toho času v starostlivosti B. R.-M. B., B. B. F. E. X, XXX XX B., zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny A., B. B. M. X/A, XXX XX A., dieťa rodičov: matky - V. N., narodená XX.XX.XXXX, C. W. T. XX, A., toho času vo výkon trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody N.-E., M. XXX/XX, XXX XX N., a nebohého otca - T. C., narodený XX.XX.XXXX, zomrelý XX.XX.XXXX, v konaní na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny A., B. B. M. X/A, XXX XX A. o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Súd maloletého F. N., narodeného XX.XX.XXXX ponecháva do právoplatnosti rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. B5-22P/27/2023 v dočasnej starostlivosti B.S. R.-M. B. - E. pre F. P. T. B., B. B. F. E. X, XXX XX B., ktorému zariadeniu je po uplynutí doby na ktorú bolo nariadené neodkladné opatrenie Uznesením Mestského súdu Bratislava II č.k. 22P/14/2023-25 zo dňa 10.07.2023 maloletého odovzdať E. pre F. P. T. A. D. B. C. XX, XXX XX A..

II. Týmto rozhodnutím sa pozastavuje rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 31.03.2023, č. k. 22P/94/2022-52 čo do zariadenia na výkon starostlivosti.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 12.10.2023 sa navrhovateľ- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny A. B. B. M. X/A, A. (ďalej aj ako „ÚPSVaR“), doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.10.2023 domáha nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým sa maloletý F. N., narodený XX.XX.XXXX, zveruje do starostlivosti SÚ. R.-M. B. - E. pre F. P. T. B., B. B. F. E. X, XXX XX B., do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, a to uloženia výchovného opatrenia.

2. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ ako príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj ako „OSPODaSK“) uviedol, že maloletý F. je v súčasnosti umiestnený v E. pre F. P. T. A. v zmysle rozsudku Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 22P 94/2023. Dňa 20-07-2023 bol prijatý do B. R.-M. B. M. B., kde absolvuje výchovný pobyt v zmysle uznesenia o neodkladnom opatrení vydaného Mestským súdom Bratislava II č. k. 22P 14/2023-25, ktoré trvá na obdobie troch mesiacov od odovzdania maloletého do starostlivosti zariadenia, resp. do skončenia konania vo veci samej, vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. B5-22P 27/2023. Maloletý dňa 28.07.2023 absolvoval pobyt v tábore v Y. W. a jeho adaptačné obdobie v zariadení sa začalo 08.08.2023, dňa 22.09.2023 sa konala prípadová konferencia, na ktorej bol opísaný pobyt maloletého v zariadení. Po adaptačnom období mal maloletý online rozhovor s matkou a v zmysle vyjadrenia psychologičky zariadenia sa postupne začal uvoľňovať na pobyty do E. A. z dôvodu, aby maloletý nadobudol pocit, že v E. A. ho niekto čaká. V E. A. sa však jeho príchodov obávajú pracovníci zariadenia a bola sa ho ďalší zverenci v zariadení. Maloletý aktuálne nemá reálny náhľad na svoje správanie, preto B.S. R.-M. B. M.

B. odporúča aj domovské spätné návštevy pre skúšku, ako bude reagovať na návrat do E. A.. Na skupine v B. R.-M. B. M. B. je jeho správanie konfliktnejšie, v zariadení má nastavení bodovací systém, keď môže maloletý za získané plusové body absolvovať víkendový pobyt v E. A.. Psychologička B. R.-M. B. M. B. uviedla, že maloletý má aj svetlejšie chvíľky, vie sa aj posnažiť, ak má cieľ, má problémy s prípravou na vyučovanie, ale voči autoritám sa u nich správa s rešpektom, má tu aj kamaráta. V E. A. maloletý nemá žiadnu vzťahovú osobu, načo bolo zariadené vyzvané. Súčasnú neodkladnú opatrenie končí platnosť k 20.10.2023, dňa 19.10.2023 bude prebiehať pojednávanie vo veci samej, t. j. nariadenia výchovného opatrenia, ktoré sa má realizovať v B. R.-M. B. M. B.. B. R.-M. B. M. B. po dohovore s E. A. usúdilo, že pre maloletého F.M. je prospešný súvislý režim, návrat do E. A., kde sa bude čakať na vydanie právoplatnosti rozhodnutia súdu o výchovnom opatrení by nemalo na jeho stabilizáciu kladný výsledok. Vzhľadom na uvedené a fakt, že je potrebné upraviť pomery týkajúce sa výchovy a starostlivosti maloletého, žiada navrhovateľ o nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ním žiadaného petitu.

3. Navrhovateľ k návrhu nepriložil žiadne listiny a odkázal súd na podanú správu ohľadne maloletého vo veci samej.

4. Lustráciou poručenských spisov maloletého dieťaťa bolo zistené, že ohľadne maloletého F. prebehli na bývalom Okresnom súde Bratislava V viaceré súdne konania. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 22P 94/2022-52 zo dňa 31.03.2023, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 17.04.2023 a právoplatnosť dňa 02.05.2023, bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť po tom, čo uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 61P 218/2021-103 zo dňa 09.12.2022 súd nariadil maloletému F. na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku na dobu troch mesiacov v F. E. pre F., B. X, XXX XX A. s ohľadom na osobnú i rodinnú anamnézu maloletého, ako aj aktuálnu situáciu v rodine, keďže priebežne sa stupňujúce problémy maloletého F. boli dlhodobé a závažného charakteru, pričom vzhľadom na stav maloletého v dôsledku komplikovanej situácie jeho matky, na ktorú je fixovaný, zjavne z osamelosti a frustrácie sa začalo výrazne prejavovať problémové správanie. Uznesením Mestského súdu Bratislava II č. k. 22P 14/2023-25 zo dňa 10.07.2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 22P 14/2023-39 zo dňa 10.07.2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého sa maloletý F. odovzdal do starostlivosti B. R.-M.S. B. M. B., pričom neodkladné opatrenie má trvať tri mesiace od odovzdania dieťaťa do starostlivosti zariadenia, resp. do skončenia konania vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. B5-22P 27/2023. K umiestneniu maloletého došlo dňa 20.07.2023, t. j. doba trvania neodkladného opatrenia sa skončí dňa 20.10.2023 a maloletý, v prípade, že súd nerozhodne vo veci samej, bude vykonávať svoju ústavnú starostlivosť v E. A..

5. Ďalej bolo zistené, že na tunajšom súde pod sp. zn. B5-22P 27/2023 je vedené konanie na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny A., v ktorom žiada súd o uloženie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine - a to zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu pobytom v zariadení, ktoré sa bude realizovať v B. R.- B. - E. pre F. P. T. B., F. X, XXX XX B.. Toto konanie nie je skončené, vo veci je nariadený termín pojednávania na deň 19.10.2023.

6. Podľa § 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

16. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

17. Podľa § 367 ods. 4 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

18. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

19. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov. Zákonná formulácia § 367 CMP neupravuje konkrétne situácie, v ktorých môže súd pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia, t. j. môže k nemu pristúpiť v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí iba starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Keďže neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím, jeho nariadením navrhovateľ nenadobúda definitívne práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti práva (nároku), ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva hrozacej ujmy a aby neboli závažné pochybnosti o potrebe dočasnej úpravy.

20. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je teda súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie súd preto vydá vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy. V záujme zamedzenia zneužitia tohto procesného inštitútu je možné uplatniť ho len výnimočne, a to iba v prípadoch riadneho osvedčenia stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov.

21. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je v tomto prípade dôvodný a ÚPSVaR v postavení navrhovateľa osvedčil potrebu neodkladného zásahu súdu. Súd mal osvedčenú dôvodnosť podania návrhu a naliehavosť úpravy pomerov maloletého dieťaťa, keďže z obsahu poručenských spisov maloletého jednoznačne vyplýva, že je nevyhnutné bezodkladne riešiť situáciu maloletého F. s poukazom na jeho pretrvávajúce prejavy správania sa, nerešpektovanie autorít a ohrozovanie ostatných detí umiestnených v ústavnom zariadení, keďže navyše v ústavnom zariadení, v ktorom by mal byť umiestnený, nemá vytvorené vzťahové väzby, zamestnanci a zverenci tohto zariadenia majú z neho obavy a strach. Maloletý je v procese adaptácie, doposiaľ nedošlo k riadnej korekcii jeho správania a jeho nezmenené správanie znamená nielen ohrozenie pre jeho ďalší vývoj, ale aj prípadné ohrozenie ostatných detí v ústavnom zariadení, v ktorom je umiestnený, ako aj zamestnancov zariadenia. Z obsahu poručenských spisov maloletého vyplýva, že situácia ohľadom maloletého dieťaťa je navrhovateľom dlhodobo monitorovaná a za súčasného stavu je nevyhnuté umiestniť, resp. naďalej ponechať, maloletého do F. E., v ktorom bude vykonaná diagnostika maloletého, poskytovaná terapeutická a výchovná starostlivosť s aplikovaním vhodných metód na zlepšenie jeho správania a celkového prístupu. Zariadenie do ktorého navrhuje navrhovateľ umiestniť maloleté dieťa v zmysle § 121 a nasl. zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „školský zákon“), poskytuje diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú, výchovno-

vzdelávaciu starostlivosť, pričom zabezpečuje diagnostiku deťom s narušeným alebo ohrozeným psychosociálnym vývinom s cieľom určenia ďalšej vhodnej výchovno-vzdelávacej, resocializačnej alebo reedukačnej starostlivosti. Pobyť v F. E. podľa vyššie citovaného školského zákona trvá nevyhnutne potrebný čas na stanovenie diagnostiky, spravidla dvanásť týždňov. Účelom tohto neodkladného opatrenia nie je nahrádzať konanie vo veci samej - o nariadenie výchovného opatrenia (v ktorom súd vykonáva riadne dokazovanie), ale len z dôvodu neodkladnej potreby, na nevyhnutne potrebný čas, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej zabezpečiť kontinuitu a neohroziť pozitívny výsledok diagnostiky a terapeutickú starostlivosť. Vzhľadom na uplynutie času na ktorej bolo vymedzené predchádzajúce obdobie neodkladného opatrenia nariadené Okresným súdom Bratislava V pod č.k. 22P/14/2023-25 zo dňa 10.07.2023 súd nadväzne na to uložil ústavnému zariadeniu do ktorého bol maloletý umiestnený rozhodnutím vo veci samej vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 22P/94/2022, v ktorej súd rozhodol meritórne o uložení výchovného opatrenia, povinnosť maloletého následne opätovne odovzdať vo výroku tohto rozhodnutia označenému zariadeniu.

22. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, keďže zistil dôvodnosť podania tohto návrhu a naliehavosť úpravy pomerov medzi účastníkmi, keď mal preukázané, že je nevyhnutné bezodkladne riešiť situáciu maloletého F. s poukazom na závažné zmeny v jeho správaní a prejavocho, ktoré znamenajú nielen ohrozenie pre ďalší vývoj maloletého, ale aj ostatných detí v zariadení. Maloletý je rizikový sám pre seba, jeho správanie sa preň stáva ohrozujúcim, aktuálne by prerušením jeho pobytu uplynutím doby, na ktorú bolo nariadené predchádzajúce neodkladné opatrenie, došlo k zmareniu doposiaľ dosiahnutých pozitívnych výsledkov u maloletého. Na základe uvedeného je ponechanie maloletého v zariadení potrebné pre rizikové správanie, vnútorné nastavenie a emočnú nestabilitu maloletého. Pre maloletého je jeho umiestnenie v navrhovanom zariadení prínosné, aby sa naučil regulovať svoje emócie a správanie. Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

23. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie je vykonateľné dňom 20.10.2023 /§ 367 ods. 4 CMP/.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie sa podáva písomne, v troch vyhotoveniach alebo ústne do zápisnice v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy /§ 125 ods. 3 CSP/.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní /§ 62 ods. 1,2 CMP/.

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 383 CMP.